
NOTAT

Udenrigsministeriet
Nordgruppen

Til: Det Udenrigspolitiske Nævn J.nr.: SP, 105.A.1-1; 105.G.197
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 27. april 2005
Emne: Uformelt NATO-udenrigsministermøde i Vilnius den 20.-21. april 2005.

Den 20.-21. april afholdtes uformelt NATO-udenrigsministermøde i Vilnius. Drøftelserne blandt allierede udenrigsministre tog form af en arbejdsmiddag den 20. april og en arbejdsfrokost den efterfølgende dag. Grundet den uformelle form blev der ikke taget egentlige beslutninger. Den 21. april afholdtes endvidere uformelle møder i NATO/Rusland Rådet (NRC) og NATO/Ukraine Kommissionen (NUC).

1. NATO-udenrigsministerdrøftelserne: Tre emner blev drøftet på den uformelle arbejdsmiddag for NATO-udenrigsministrene: Styrket politisk dialog og intern NATO-reform, NATO/EU-samarbejdet og situationen i Mellemøsten. På den efterfølgende arbejdsfrokost i samme kreds var de politiske aspekter ved NATO's operationer i Afghanistan og Balkan med særligt fokus på Kosovo på dagsordenen.

Som noget nyt gennemførtes drøftelsen blandt de allierede udenrigsministre som uformelle politiske drøftelser. Generalsekretæren havde på forhånd anmodet enkelte nationer om at indlede på de forskellige emner. Det nye mødeformat skulle fremme en mere fri debat.

Mødet var præget af god stemning. Der var bred enighed om udviklingen af NATO's politiske rolle og opbakning til generalsekretærens tanker om intern reform. Ifm. sidstnævnte takkede generalsekretæren den danske udenrigsminister for at stille ambassadør Jesper Vahr til rådighed for reformarbejdet. Generalsekretæren orienterede om den videre proces for reformarbejdet, herunder at han forudså at ville udvikle forslag til en reformpakke frem mod NATO-ministermøderne i december i år.

Som opfølgning på NATO topmøde-beslutningen i februar 2005 om at udbygge den politiske dialog i NATO fremhævede generalsekretæren, at dialogen ikke blot burde omfatte Alliancens operationsområder, men også andre politiske emner, også selvom der ikke var udsigt til, at NATO ville få en operativ rolle. Der var bred opbakning hertil. Bl.a. USA fandt det rigtigt at diskutere væsentlige strategiske spørgsmål i NATO, så som kampen mod terrorisme, masseødelæggelsesvåben, Mellemøsten og Afrika.

Fsva. NATO/EU-forholdet støttede flere nationer en udbygning af forholdet. Generalsekretæren nævnte muligheden for mere uformelle kontakter mellem de to organisationer.

Udenrigsministrene drøftede situationen i Mellemøsten, herunder den israelsk-palæstinensiske konflikt. Fra flere sider fremhævedes behovet for at holde parterne fast på Road Map. Drøftelsen om Balkan viste generel enighed om behovet for en fortsat robust NATO/KFOR tilstede-

værelse i Kosovo, ikke mindst i lyset af de kommende forhandlinger om Kosovos status. Mht. Afghanistan fremhævedes behovet for en overordnet strategi for Afghanistans videre udvikling efter præsidentvalgene i september. Også situationen i Dafur blev drøftet. Flere nationer understregede vigtigheden af, at den Afrikanske Union kunne få styrker, observatører og humanitær bistand ind i området.

2. Uformelt møde i NATO/Rusland Rådet (NRC)

Mødet blev indledt med, at generalsekretæren og den russiske udenrigsminister, Lavrov, underskrev Ruslands tiltrædelse til PfP-SOFAen (Status Of Forces Agreement), som vil lette det praktiske militære samarbejde mellem NATO og Rusland.

Fra russisk side ønskede man, at NRC blev brugt som forum for politisk dialog mellem NATO og Rusland. Lavrov gav bl.a. en redegørelse for forholdet mellem Rusland og Georgien. Fra allieret side herunder dansk blev behovet for en løsning på spørgsmålet om russisk tilbagetrækning fra de gamle sovjetiske baser i Georgien understreget.

Drøftelsen viste bred enighed om nødvendigheden af en samlet international tilgang til bekæmpelse af narkotika i Afghanistan. Fsua. Kosovo forudså man en snarlig påbegyndelse af statusforhandlingerne. Endelig rejste Lavrov den israelsk/palæstinensiske konflikt. Der var enighed om, at det endnu var uvist, om der ville blive behov for international tilstedeværelse. Flere herunder Rusland og Danmark pegede på, at såfremt NATO kom på tale ifm. en evt. international tilstedeværelse, ville det være naturligt også at drøfte emnet med Rusland i NRC.

3. Uformelt møde i NATO/Ukraine Kommissionen (NUC)

Drøftelsen var præget af en god og optimistisk stemning. Fra ukrainsk side var man tilfreds med invitationen til at påbegynde en intensiveret dialog med NATO om Ukraines medlemskabsaspirationer og relevante reformer. Man var også klar over, at denne proces ikke forudskonterede den endelige beslutning om evt. medlemskab. Generalsekretæren understregede, at mulighederne nu stod åbne for Ukraine. Det var op til Ukraine at udnytte dem. Implementering af reformer var afgørende. NATO ville bistå på alle mulige måder.

Udenrigsministeriet